

Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa
6.Kbf.4/2017/5. szám

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2017. szeptember hó 20. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A szolgálatban kötelességszegés büntette miatt **vádlott** ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2016. december 06. napján kihirdetett 41(I.)Kb.1039/2016/9. számú ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2016. december 06. napján kihirdetett 41(I.)Kb.1039/2016/9. számú ítéletével **vádlottat** az ellene szolgálatban kötelességszegés büntette (Btk. 438.§ (1) (2) bekezdés) miatt emelt vád alól felmentette.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész a vádlott terhére bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést. Utóbb csatolta fellebbezésének írásbeli indokolását, amelyben kifejtette, hogy az ítélet megalapozatlan, mert a megállapított tényállás ellentétes az iratok tartalmával, illetve az elsőfokú bíróság a megállapított tényekből további tényre helytelenül következtetett. Hivatkozott arra, hogy az ítélet tényállásában megállapított kora reggeli telefonbeszélgetés a vádlott és néhai között nem jöhetett létre, azt a nyomozás adatai kizárták. Rámutatott arra is, hogy a szolgálati lőfegyverek kiadásáért felelős vádlott azon magatartásával, hogy hatáskörét meghaladva, a Robotzsaru Neo szolgálatvezénylési moduljában feltüntetett státuszt figyelmen kívül hagyva engedélyezte a szolgálatba lépést a néhainak, és neki, mint nem jogosultnak szolgálati lőfegyvert adott ki, megvalósította a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés a) pontja szerint minősülő szolgálatban kötelességszegés büntettét, hiszen az a cél, hogy a szolgálati lőfegyverhez csak a jogosult férhessen hozzá, megghiúsult. Erre figyelemmel indítványozta a bűnösség kimondását, és a vádlottal szemben pénzbüntetés, valamint várakozási idő meghosszabbítása mellékbüntetés kiszabását.

A vádlott és védője az elsőfokú ítéletet tudomásul vették.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.1185/2016/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést módosítással tartotta fenn. Indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására, mert az elsőfokú bíróság egyes, terhelő bizonyítékokat nem értékelt, illetve iratellenesen, tényekből további tényre helytelenül következtetve állapította meg, hogy a vádlott a ... kérésére a szolgálati lőfegyverét a részére szabályszerűen adta ki és a jogszabályoknak, szabályzatoknak megfelelően járt el. Ítélete ezért megalapozatlan, s mivel a Be. 352. § (3) bekezdése alapján a másodfokú bíróság csak akkor állapíthat meg az elsőfokú bíróságtól eltérő tényállást, ha a vádlottat felmenti, vagy az eljárást vele szemben megszünteti, ezért az ítélet másodfokú bírálatra alkalmatlan. Hivatkozott arra is, hogy a katonai tanács nem adta magyarázatát annak, miért mellőzte az említett szolgálati normák

elemzését, ezért az indokolási kötelezettségét sem teljesítette, s az ítélet emiatt sem alkalmas felülbírálatra.

A másodfokú nyilvános ülésen a védő perbeszédében hangsúlyozta, hogy a vádlott túlszolgálatot látott el, tájékoztatási kötelezettségének eleget tett és nem ő léptette szolgálatba Felhívta a figyelmet arra is, hogy a szolgálatszervező parancsnok engedélyével léphetett volna szolgálatba a Mindezek alapján indítványozta az elsőfokú ítélet helybenhagyását.

A vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott védőjéhez.

A katonai ügyész által bejelentett fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 348.§ (1) bekezdésében foglaltak alapján teljes terjedelmében felülbírált.

A másodfokú katonai tanács a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A tényállás megállapításához szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta. Kihallgatta a vádlottat, aki érdemi védekezést terjesztett elő, írásbeli vallomását felolvasta. Kihallgatta tanúként **tanú1-t**, a nappalos szolgálatirányító parancsnokot, **tanú2-t**, a körzeti megbízotti csoportvezetőt, valamint **tanú3-t**, és ismertette a releváns okirati bizonyítékokat. Mérlegelési jogkörében állapította meg a tényállást ítélete 3. oldalán és ez alapján bűncselekmény hiányában mentette fel a vádlottat.

A másodfokú bíróság a Be. 352. § (1) bekezdés a./ pontja alapján a tényállás utolsó bekezdését (ítélet 3. oldal 6. bekezdés) azzal pontosítja, hogy: „A vádlott a vonatkozó jogszabályoknak, szabályzatoknak és kialakult gyakorlatnak megfelelően járt el, így nem állapítható meg, hogy akár a fegyverkiadás során, akár más módon szolgálati kötelmeit *bűnösen, akár szándékosan, akár gondatlanul* megszegte volna.”

Az előzőekben írt kiegészítéssel az elsőfokú bíróság ítélete már mindenben mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, és azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírálata alapjául.

A másodfokú bíróság sem az ítélet hatályon kívül helyezésére, sem a bűnösség megállapítására irányuló ügyészi indítványt nem tartotta alaposnak.

Az elsőfokú bíróság az általa okszerűen mérlegelt bizonyítékok alapján megalapozott tényállást állapított meg. Kifejtette, hogy a vádlott magatartását ... megtévesztő magatartása idézte elő. Így történhetett, hogy a vádlott olyan személynek adta ki a fegyvert, aki erre nem volt jogosult.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú katonai tanács az általa megállapított tényállás alapján okszerűen mentette fel a vádlottat az ellene a Btk. 438. § (1)-(2) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés büntette miatt emelt vád alól.

A Btk. 4. § (1) bekezdése a bűncselekmény fogalmát akként határozza meg, hogy bűncselekmény az a szándékosan vagy - ha e törvény a gondatlan elkövetést is büntetni rendeli - gondatlanságból elkövetett cselekmény, amely veszélyes a társadalomra, és amelyre a törvény büntetés kiszabását rendeli. A bűncselekmény fogalmi ismérvei tehát a tényállásszerűség, a társadalomra veszélyesség és a bűnösség. A Btk. 7. §-a értelmében szándékosan követi el a bűncselekményt, aki cselekményének következményeit kívánja, vagy e következményekbe belenyugszik; a Btk. 8. §-a

alapján gondatlanságból követi el a bűncselekményt, aki előre látja cselekményének lehetséges következményeit, de könnyelműen bízik azok elmaradásában, vagy cselekménye lehetséges következményeit azért nem látja előre, mert a tőle elvárható figyelmet vagy körültekintést elmulasztja.

A törvényi rendelkezésekből is megállapítható, hogy a magyar büntetőjog a normatív bűnösség elvét fogadja el. A normatív bűnösségi tanban az elvárhatóság - a helyes gondolkodás és viselkedés elvárhatósága - központi helyen áll. A bűnösség megjelenési formái szándékosság és gondatlanság. A normatív bűnösségi tanban az elvárhatóságot sértő gondolkodás és magatartás róható fel az elkövetőnek. Így jelenik meg a felróhatóság, mint az anyagi jogi bűnösség alapja. Az elkövető akkor tehető felelőssé cselekményéért, ha nem úgy jár el, ahogy az tőle elvárható, akkor bűnös, ha szándéka vagy gondatlansága neki felróható.

A Kúria Bfv.II.1.421/2011/8. számú határozatában kifejtette, hogy a bűnösség megállapításának alapja az elvárhatóság, a norma-adekvát magatartás elvárhatósága. Elvárhatóság hiányában hiányzik a felróhatóság, mint a bűnösség megállapításának egyik alkotóeleme. A terhelt bűnössége felróhatóság hiányában pedig nem állapítható meg.

Jelen ügyben megállapítható - figyelemmel valamennyi tanú ekörben tett egyező vallomására is -, hogy a vádlottól nem volt elvárható az adott helyzetben más magatartás tanúsítása, mint ami a tényállásban leírásra került. ... a vádlottat megtévesztette és ő a kialakult szokásoknak megfelelően járt el. Sem szándékosság, sem gondatlanság nem róható a terhére. A vádlott cselekményével összefüggésben tehát megállapítható, hogy a bűncselekmény egyik fogalmi ismérve a bűnösség hiányzik. A másodfokú bíróság erre figyelemmel pontosította az elsőfokú ítéletben megállapított tényállást.

Az előzőekre figyelemmel tehát az elsőfokú bíróság törvényesen járt el, amikor a vádlottat a Be. 6. § (3) bekezdés a./ pontjára figyelemmel a Be. 331. § (1) bekezdése alapján bűncselekmény hiányában felmentette az ellene emelt vád alól, ezért a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának végzése a Be. 371. § (1) és (4) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2017. szeptember 20.

Dr. Török Zsolt hb. ezredes s.k. a tanács elnöke, Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k. előadó bíró, Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k. bíró

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete jogerős.

, 2017. szeptember 20.

. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
a tanács elnöke